

Świątokrzyski Informator Samorządowy

ISSN 1897-4546

gazeta bezpłatna

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

... dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

Święto ziemi i plonów

- Chylę czoła przed rolnikami, przed trudem Państwa pracy. Dziękuję za Waszą wytrwałość – podkreślał marszałek Adam Jarubas, gospodarz XIV Świętokrzyskich Dożynek Wojewódzkich, które 14 września odbyły się w Busku-Zdroju. Razem z nim w ludowym święcie pielęgnującym polską tradycję uczestniczyli: wicemarszałek Grzegorz Świercz, Piotr Żołądek, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego oraz radni Sejmiku: Małgorzata Muzoł, Grzegorz Gałuszka, Maria Adamczyk, Wiesław Stępień, Krzysztof Dziekan i Mieczysław Sas.

Starostowie Dożynek Lilla Piasecka z Kołaczkowic i Wiesław Mazur z Sarbic Drugich z gospodarzem Święta Plonów, marszałkiem Adamem Jarubasem

Podczas Dożynek Wojewódzkich prezentowały się świętokrzyskie powiaty, instytucje związane z rolnictwem, koła gospodyń wiejskich, twórcy ludowi

Po uroczystej mszy świętej w Kościele pw. Św. Brata Alberta w Busku-Zdroju dożynkowy korowód przeszedł na stadion, który został otoczony licznymi stoiskami. A na nich prezentowały się m.in. Starostwa Powiatowe czy instytucje związane z rolnictwem. Wielkim powodzeniem cieszyły się stoiska Kół Gospodyń Wiejskich z powiatu buskiego, gdzie gospodynie

częstowały pysznymi ciastami i regionalnymi wyrobami.

Walory Buska-Zdroju i powiatu zachwalali starosta buski **Jerzy Kolarz** oraz burmistrz Buska-Zdroju **Waldemar Sikora**. – Busko-Zdrój to nie tylko uzdrowiska, ale atrakcje kulturalne i turystyczne. To miejsce, które słynie z przetwórstwa owoców miękkich – mówi-

li władze, którzy zaprosili tłumnie przybyłych gości do zabawy.

Gospodarz uroczystości **Adam Jarubas** podziękował rolnikom za pracę, jaką wykonują: – Jest mi niezmiernie miło, że dożynki obchodzimy właśnie w Busku-Zdroju, na mojej rodzinnej ziemi. Święto Plonów to czas podziękowań za rolniczy trud. Czas refleksji nad niełatwą i często wciąż niedocenianą pracą rolnika. To czas radosnego dzielenia się chlebem. Niech tej radości i poczucia wspólnoty nigdy nam nie zabraknie – mówił Adam Jarubas, który nawiązał też do aktualnych problemów rolników – wprowadzonego przez Rosję embargo.

– Apelujemy w tym miejscu o jak najszybsze uruchomienie rekompensat dla rolników ponoszących straty w wyniku embargo. Wspie-

ramy w tym zakresie wystąpienia ministra rolnictwa oraz Świętokrzyskiej Izby Rolniczej do Komisarza ds. Rolnictwa Komisji Europejskiej. Dla samorządu województwa oraz mnie osobiście jest to bardzo ważny problem, bo czujemy się za świętokrzyską wieś odpowiedzialni – dodał marszałek, który zaprosił wszystkich do zabawy. A tę rozpoczęła prezentacja barwnych wieńców niesionych przez delegacje świętokrzyskich powiatów oraz ich „ośpiewanie”. Silne przedstawicielstwo z pięknym wieńcem oraz hucznymi przyśpiewkami zaprezentował powiat kielecki, w którego delegacji byli między innymi: członek Zarządu Województwa Piotr Żołądek, radny Sejmiku Grzegorz Gałuszka oraz samorządowcy z gminy Miedziana Góra na czele z wójtem Maciejem Lubekim.

Silne przedstawicielstwo zaprezentował w Busku-Zdroju powiat kielecki

Paulina Strojna

Świętokrzyski wieniec najpiękniejszy!

Wieniec powiatu kieleckiego uwity przez Józefę Bucką z Kostomłotów w gminie Miedziana Góra zwyciężył podczas konkursu na Dożynkach Prezydenckich w Spale. Wielkim zainteresowaniem Pary Prezydenckiej, Anny i Bronisława Komorowskich cieszyło się także wyjątkowo urokliwe stoisko Województwa Świętokrzyskiego. Podczas dożynkowego święta w Spale Samorząd Województwa Świętokrzyskiego reprezentował Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa.

W niedzielę, 21 września odbyły się główne uroczystości dożynkowe z udziałem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego i Pani Prezydentowej Anny Komorowskiej. W samo południe odbyła się

kursom na najpiękniejszy wieniec dożynkowy.

Pięcioosobowa komisja z prezydentową Anną Komorowską na czele nie miała wątpliwości, że reprezentujący Województwo Świętokrzyskie wieniec Powiatu Kieleckiego - misterna korona uwita ze wszystkich rodzajów zbóż, ziół oraz przyozdobiona owocami, zasługuje na wyróżnienie.

Członkowie jury podkreślali, że w historii Dożynek Prezydenckich w Spale po raz pierwszy zwycięskiemu wiencowi przyznano tak dużą liczbę punktów - 94 na 100 możliwych. Spory udział w sukcesie miał zespół „Piekoszowanie”, który śpiewem i tańcem ubarwił prezentację wienca.

Przypomnimy, że trzy lata temu wieniec Józefy Buckiej na dożynkach w Spale, zajął drugie miejsce. W tym roku wykonana przez artystkę ludową z Kostomłotów korona zwyciężyła na Dożynkach Powiatowych, dwa tygodnie później - podczas Wojewódz-

Świętokrzyska delegacja z ministrem Markiem Sawickim

kiego Święta Plonów w Busku Zdroju.

Wielkim zainteresowaniem Pary Prezydenckiej cieszyło się także barwne stoisko Województwa Świętokrzyskiego, pięknie udekorowane warzywami i sandomierskimi jabłkami, a także przekazane prezenty: naszyjnik z krzemienia pasiastego, mosiężny odlew - miniatura klasztoru na Świętym Krzyżu (już z nowo odbudowaną wieżą) oraz kosz z grzybami, który z zadowoleniem przyjęła Pani Prezydentowa. - Rozmawialiśmy z Panem Prezydentem o sanktuarium na Świętym Krzyżu, przeprowadzonych tam pracach konserwatorskich i rekonstrukcji wieży - mówi **Kazimierz**

Kotowski, członek Zarządu Województwa, który na dożynkach w Spale reprezentował Samorząd Województwa Świętokrzyskiego. - Ponieważ Pan Prezydent wyraził chęć odwiedzenia Świętego Krzyża, przekazałem ustne zaproszenie, zapewniając, że w ślad za nim zostanie wystosowane oficjalne zaproszenie do odwiedzenia województwa świętokrzyskiego - podkreśla Kazimierz Kotowski.

Dożynki Prezydenckie w Spale miały jeszcze jeden świętokrzyski akcent - ich Starostą był **Robert Fatyga**, rolnik z miejscowości Dalechowy w gminie Imielno.

Redakcja

Najpiękniejszy wieniec?
Z powiatu kieleckiego!

msza święta w Kaplicy Polowej Armii Krajowej, po czym barwny korowód dożynkowy wyruszył na stadion Centralnego Ośrodka Sportowego, gdzie odbyła się ceremonia dożynkowa, połączona z kon-

Podczas Dożynek Prezydenckich województwo świętokrzyskie mogło poszczycić się wspaniałym stoiskiem i równie wspaniałą... delegacją

(Z)realizowane ważne inwestycje drogowe

Mieszkańcy Świętokrzyskiego mogą cieszyć się już wyremontowanym odcinkiem drogi wojewódzkiej Staszów – Osiek, który został oddany w połowie września. Prace rozpoczęły się również na trzech innych ważnych dla regionu drogach – w miejscowościach Dobrowoda, Serwis i Święta Katarzyna.

Inwestycja w Świętej Katarzynie będzie bardzo ważna dla ruchu turystycznego

Ponad 17,2 km liczy oddany niedawno odcinek drogi Staszów – Osiek. Uroczystego otwarcia inwestycji za blisko 40 milionów złotych dokonali Marszałek Województwa Świętokrzyskiego Adam Jarubas, członkowie Zarządu Województwa Kazimierz Kotowski i Jan Maćkowiak oraz radny Sejmiku Izidor Grabowski. – Ta część inwestycji jest spełnieniem wieloletnich aspiracji i marzeń mieszkańców. Niedługo będziemy mogli powiedzieć, że udało nam się spełnić ich oczekiwania. Budowa obwodnicy to istotne przedsięwzięcie, zwłaszcza z powodu dużego natężenia ruchu, które stanie się faktem po otwarciu mostu w Połańcu – mówił podczas otwarcia marszałek **Adam Jarubas**.

Przebudowa drogi 765 i budowa obwodnicy Osieka ma być kluczowym przedsięwzięciem dla powiatu staszowskiego. Inwestycję podzielono na dwa etapy. Pierwszy, zakończony, polegał na poszerzeniu jezdni oraz wzmocnieniu jej nawierzchni. Drugi etap, który jest w trakcie realizacji, obejmuje budowę obwodnicy Osieka, która połączy drogę wojewódzką 765 z drogą krajową 79 Warszawa – Sandomierz – Kra-

ków – Katowice. Ma być ona gotowa do końca października tego roku. – Cieszy fakt, że połączenie między województwami świętokrzyskim i podkarpackim jest coraz lepsze. Obwodnica, której głównym celem jest odciążenie centrum Osieka, wyprowadzając pojazdy kierujące się w stronę przeprawy mostowej w Połańcu, będzie jego bardzo ważnym elementem – dodał członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego **Kazimierz Kotowski**.

– To niebagatelne przedsięwzięcie, zarówno dla kierowców, którzy swobodnie i bez komplikacji będą mogli jechać w kierunku nowo wybudowanego mostu na Wiśle w Połańcu, jak i dla mieszkańców Osieka, bo ruch tranzytowy nie będzie zakłócał życia miasteczka. Termin zakończenia inwestycji to koniec października i zbiega się on z zakończeniem budowy przeprawy mostowej w Połańcu – mówił **Jan Maćkowiak**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Całkowita wartość projektu, razem z budową obwodnicy, wynosi blisko 40 milionów złotych. Zadanie w 85% dofinansowane zostało w ramach Programu Operacyjnego Rozwój

Polski Wschodniej na lata 2007 – 2013. – Na terenach sąsiadujących z przeprowadzaną inwestycją w przyszłości planowane jest utworzenie obszarów, które będą służyć jako miejsca pracy. Dobre połączenie komunikacyjne jest więc dla nas na wagę złota. Modernizacja drogi, jak i budowa obwodnicy z pewnością przyczyni się do rozwoju gospodarczego naszego regionu. Dziękuję władzom województwa i wszystkim zaangażowanym w realizację tej inwestycji – powiedział starosta staszowski **Andrzej Kruzel**.

Symbolicznym wbiciem łopaty rozpoczęły się trzy inne ważne inwestycje dla mieszkańców naszego regionu. Pierwszą z nich jest przebudowa 3-kilometrowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 973 w miejscowości Dobrowoda. – Wszyscy staramy się, aby poprawiać nasze województwo. Ten odcinek drogi był w fatalnym stanie i ciągle remontowanie go nie miało sensu. Chcemy, aby również turyści, którzy odwiedzają piękne Ponidzie, mieli wygodę podróżowania po naszym regionie – mówił podczas uroczystości przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, **Tadeusz Kowalczyk**.

W ramach inwestycji oprócz nowej nawierzchni o szerokości 7 metrów i wysokiej nośności, powstaną chodniki dla pieszych oraz kanalizacja deszczowa. Modernizację przejdą także pobocza, rowy przydrożne, przepusty i zatoki autobusowe. – Jest to element brakujący ciągu drogowego do Nowego Korczyna. To długo wyczekiwana inwestycja, która jest realizowana przy mocnym zaangażowaniu władz lokalnych, za co serdecznie im dziękujemy. Na pewno poprawi się komfort i bezpieczeństwo mieszkańców, ale też wszystkich jadących do Nowego Korczyna – powiedział marszałek Adam Jarubas.

Całość inwestycji będzie kosztowała blisko 5,6 mln złotych. Ma się ona zakończyć do 15 grudnia obecnego roku. – Nie jest to jedna z największych inwestycji w regionie, ale ten fragment nie jest też odcinkiem krótkim. Będzie to droga o dobrej nośności, która jest bardzo potrzebna mieszkańcom tej miejscowości. Wielokrotnie interweniowali oni w tej sprawie i cieszą się, że dziś przystępujemy do pracy. Wierzę, że pogoda pozwoli na szybkie ukończenie inwestycji – powiedział członek Zarządu Wo-

Otwarcie odcinka drogi Staszów–Osiek było ważnym wydarzeniem dla mieszkańców regionu

Podczas otwarcia marszałek Adam Jarubas rozdawał kobietom róże

jewództwa Świętokrzyskiego Jan Maćkowiak.

Mocno zaangażowany w doprowadzenie inwestycji do skutku był radny Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego **Mieczysław Sas**. - Dobrowoda jest dość dużą miejscowością, w której mieści się szkoła, a tą drogą dzieci uczęszczają do niej. Dlatego tak ważne było wybudowanie chodników, które poprawią ich bezpieczeństwo - powiedział Mieczysław Sas. W uroczystym wbiciu łopaty uczestniczyli również Starosta Powiatu Buskiego Jerzy Kolarz, burmistrz Buska-Zdroju Waldemar Sikora oraz wójt Gminy Nowy Korczyn Paweł Zagaja.

Kolejnym odcinkiem, którym będzie podróżowało się znacznie lepiej i bezpieczniej jest fragment drogi nr 756 Starachowice – Stopnica na odcinku Sosnówka – Serwis. - Dziękuję władzom gminy za udział w tej inwestycji. Nie trzeba było nas długo do niej przekonywać, gdyż wiemy, jak bardzo była tu potrzebna. Dziś symbolicznie ją rozpoczynamy i życzymy sobie, aby jej kolejne odcinki również były w najbliższym czasie zrealizowane - powiedział przy symbolicznym wbiciu łopaty Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Adam Jarubas.

Zadanie to jest realizowane w ramach środków własnych Województwa Świętokrzyskiego oraz dotacji celowej udzielonej przez gminę Nowa Słupia. W ramach inwestycji wybudowany

zostanie chodnik, wyremontowane będą zjazdy i zatoki autobusowe, odnowiona zostanie również nawierzchnia. - Każdy kolejny kilometr na naszej mapie inwestycyjnej jest ważny. Są one odzwierciedleniem naszego rozwoju. A trzeba pamiętać, że liczba samochodów na naszych drogach ciągle rośnie. Ta konkretna inwestycja znacznie zwiększy poziom bezpieczeństwa mieszkańców i turystów - powiedział członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, **Piotr Żołądek**.

Koszt inwestycji wyniesie 2 256 842,31 złotych, a planowany termin jej zakończenia to 30 listopada obecnego roku - dodał Damian Urbanowski, dyrektor Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich.

- To inwestycja bezcenna, bo tą lichą drogą bez pobocza dzieci z Rudek uczęszczają do szkoły. Natężenie ruchu jest tu bardzo duże, bo dziennie z pobliskiej kopalni w Łagowie wyjeżdża 1500 TIR-ów, a spora część z nich przejeżdża właśnie tędy. Ta droga nie tylko poprawi bezpieczeństwo, ale sprawi również, że turystom odwiedzającym naszą gminę będzie wypoczywało się lepiej - powiedział wójt gminy Nowa Słupia, **Wiesław Gałka**.

Ważna z punktu widzenia ruchu turystycznego będzie przebudowa drogi wojewódzkiej nr 752 wchodzącej w skład „Małej Pętli Świętokrzyskiej”. Zostanie ona przeprowadzona w Świętej

Katarzynie. - Świętą Katarzynę można nazwać „repcją” województwa świętokrzyskiego i dlatego ta inwestycja jest tak ważna. To serce Gór Świętokrzyskich. Cieszy to, że bardzo ważny w niej jest aspekt bezpieczeństwa. Zwiększy się komfort nie tylko turystów pieszych, ale również rowerzystów, dla których powstanie specjalna ścieżka. Gratuluję i dziękuję władzom gminy - powiedział przed uroczystym wbiciem łopaty Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Adam Jarubas.

W ramach inwestycji powstaną pasy ruchu dla rowerów, poszerzona zostanie jezdnia, wybudowane zostaną zatoki autobusowe i postojowa. Niezwykle istotna dla mieszkańców będzie budowa chodników i zjazdów do posesji na całym odcinku. Zbudowane zostaną również kanalizacja

deszczowa i oświetlenie. - Dwukrotnie miałem okazję rozmawiać z mieszkańcami gminy na temat modernizacji tej drogi, bardzo zabiegali oni o nią, ale nie musieli nas przekonywać bowiem zdawaliśmy sobie sprawę z jej wagi - dodał członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, Jan Maćkowiak.

Całkowity koszt tej prac wyniesie 5 743 998,08 zł, a 85% środków będzie pochodziło z RPO WŚ na lata 2007-2013. Ma się ona zakończyć do 30 czerwca 2015 roku. - Ta inwestycja wymagała dużych przygotowań, ale teraz możemy do niej przystąpić i bardzo się z tego cieszymy. Ta droga prowadzi przez jedną z najważniejszych miejscowości na turystycznej mapie Świętokrzyskiego, poprawi się nie tylko bezpieczeństwo, ale i wizerunek regionu - mówił podczas spotkania członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, Kazimierz Kotowski.

Bardzo zadowolone z inwestycji i modernizacji kolejnej części tzw. „Małej Pętli Świętokrzyskiej” są również lokalne władze - Projekt Pętli Świętokrzyskiej został stworzony już w 1999 roku. To ważna inwestycja i cieszymy się, że jest realizowana. W tym roku udało się przeprowadzić przetarg na ten odcinek, dzięki któremu będzie wygodniej i bezpieczniej - powiedział burmistrz Bodzentyna, **Marek Krak**.

**Mateusz Cieśliski,
Damian Burzyński**

W rozpoczęciu prac w Dobrowodzie brały udział władze lokalne

Most w Połańcu prawie gotowy

10 września 2014r. postęp prac przy budowie nowego mostu na Wiśle w Połańcu sprawdzali marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas i Władysław Ortyl, marszałek województwa podkarpackiego oraz członkowie Zarządu Województwa Świętokrzyskiego - Jan Maćkowiak i Kazimierz Kotowski. Wszystko wskazuje na to, że most będzie oddany do użytku w terminie, czyli już za dwa miesiące.

Są powody do radości! Zainicjowana w listopadzie 2012 roku inwestycja już wkrótce doczeka się szczęśliwego zakończenia

Marszałkowie obu województw wizytowali dobiegającą końca inwestycję. Realizacja przedsięwzięcia w postaci nowej trasy drogowo-mostowej relacji Kielce-Rzeszów z przeprawą mostową w rejonie Połańca ma wielkie znaczenie zarówno dla rozwoju Połańca, jak i rozwoju regionu świętokrzyskiego i podkarpackiego.

Gospodarze obu województw mieli powody do zadowolenia, bo cała inwestycja przebiega bardzo sprawnie i już za dwa miesiące ma być oddana do użytku. Trwają jeszcze prace m.in. przy układaniu ostatnich warstw asfaltu i chodników na moście. Trzeba będzie poczekać na wydanie pozwolenia na użytkowanie mostu i załatwienie innych formalności, co potrwa kilka tygodni. Według założeń obiekt otwarty będzie dla ruchu najpóźniej w drugim tygodniu listopada.

- Teraz przeprawy przez Wisłę będą już tylko szybkie i bezpieczne. Pozwolą także rozwijać gospodarczo oba województwa. Mamy tu do czynienia z mostem bardzo innowacyjnym w sensie za-

stosowanej technologii. Tutaj należą się słowa podziękowania dla wykonawcy i projektantów. Nasza współpraca z województwem świętokrzyskim układa się bardzo dobrze. Nie mamy problemów także z wykonawcą, mam nadzieję, że niedługo razem z mieszkańcami będziemy świętować otwarcie mostu – mówił marszałek województwa podkarpackiego **Władysław Ortyl**.

- Dziś już możemy cieszyć się inwestycją, która łączy obydwa regiony. Ta symbolika łączenia ma tutaj głębokie znaczenie również w wymiarze gospodarczym, bo bardzo wiele sobie obiecujemy, że rodząca się po jednej stronie strefa połańska w połączeniu z już bardzo znaną strefą mielecką da nowe impulsy gospodarcze – powiedział marszałek województwa świętokrzyskiego **Adam Jarubas**.

- To także okazja, żeby powiedzieć o dobrze układającej się współpracy Świętokrzyskiego i Podkarpackiego, o współpracy samorządów województw z instytucjami w Warszawie i wykonawcami

inwestycji. Chciałbym również podkreślić, że nie jesteśmy w samorządach od robienia polityki. Jesteśmy właśnie od budowania dróg, mostów, szkół i boisk – wszystkiego, co jest ludziom potrzebne i to jest ważne – dodał członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego **Jan Maćkowiak**.

Budowa mostu to inwestycja szczególnie ważna dla mieszkańców południa województwa, w tym Połańca. – Do niedawna, by przedostać się na drugą stronę Wiśły trzeba było pokonać 80 kilometrów. Budowa ma kapitalne znaczenie, bo zbliża także dwa obszary gospodarcze – mielecki oraz naszą połańską strefę gospodarczą. Skraca odległość komunikacyjną między województwami świętokrzyskim i podkarpackim. Most zbliża także do autostrady A4. Połączenie drogi wojewódzkiej z drogą przez most i z dojazdem do autostrady stwarza olbrzymie możliwości logistyczne. Inwestycja będzie więc nakręcała koniunkturę gospodarczą i turystyczną. Dziś spotykają się przedstawiciele dwóch województw w miejscu, które do niedawna dzieliło

obie strony, a od dziś ten most będzie je łączył. To historyczna chwila i wspaniałe miejsce, jeśli chodzi o przyszłość, która może dać Połańcowi i stronie podkarpackiej dużo dobrego – mówił burmistrz Połańca **Jacek Tarnowski**.

Inwestycja rozpoczęła się w listopadzie 2012 roku. Jej całkowity koszt to ponad 200 milionów złotych. Przedsięwzięcie współfinansowane jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007 – 2013.

Damian Burzyński

Most w Połańcu otworzy komunikacyjnie województwo świętokrzyskie na południowo-wschodnią część kraju, ale i da potężny impuls świętokrzyskiej gospodarce

Spotkanie Skarbników Województw

W Wólce Milanowskiwej w dniach 11 – 12 września odbyło się spotkanie Skarbników Województw. Uczestnicy obrad rozmawiali o sytuacji finansowej JST, finansowaniu ochrony zdrowia oraz zasadach udzielania pomocy publicznej w krajach UE. Odwiedzili także obiekty zrealizowane w ramach funduszy europejskich: Regionalne Centrum Naukowo – Technologiczne w Podzamczu, Park Etnograficzny w Tokarni oraz Klasztor na Świętym Krzyżu.

Skarbnicy odwiedzili Park Etnograficzny w Tokarni

Spotkanie było okazją do wymiany poglądów na temat aktualnych problemów finansowych w realizacji budżetów oraz w toku opracowywania nowych budżetów i WPF.

Uczestnicy spotkania zapoznawali się z zasadami udzielania pomocy publicz-

nej w krajach Unii Europejskiej oraz dopuszczalności pomocy w sektorze ochrony zdrowia, które przedstawił **Pedro Cruz Yábar** – State aid consultant JASPERS.

Natomiast o indywidualnym wskaźniku zadłużenia w Wieloletniej Prognozie Fi-

nansowej i jego wpływie na możliwość uchwalenia budżetu na 2015 rok mówiła **Katarzyna Ziółkowska**, zastępca dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach.

Uczestnicy spotkania odwiedzili także Regionalne Centrum Naukowo – Technologiczne w Podzamczu, gdzie obejrzeli obiekty zrealizowane w ramach RPO i PO RPW (Biobank, tereny inwestycyjne, Centrum Nauki Leonardo da Vinci). Zwiedzili także Park Etnograficzny w Tokarni.

Natomiast podczas wizyty na Świętym Krzyżu skarbnicy mogli zobaczyć efekty projektu współfinansowanego ze środków UE – „Odbudowa Klasztor-

u Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej „Sanktuarium Relikwii Krzyża Świętego” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013”.

Skarbnicy szczególnie zachwyceni byli Regionalnym Centrum Naukowo – Technologicznym w Podzamczu, które m.in. wspomaga rozwój regionu, stawia na innowacyjność, przyciąga inwestorów oraz pomaga w rozkwicie lokalnego biznesu i nauki. Duże wrażenie zrobiła na nich wystawa „Świat Leonardo da Vinci”, która poprzez zabawę przybliżyła dzieciom i młodzieży naukę oraz zachęca do poznawania jej tajników.

Uczestnicy obrad rozmawiali m.in. o sytuacji finansowej JST i finansowaniu ochrony zdrowia

Obradowali radni Sejmiku

22 września 2014 r. radni Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego spotkali się już po raz 47. w tej kadencji na wspólnej sesji. Wysłuchali informacji o wykonaniu budżetu w pierwszym półroczu 2014 roku oraz przyjęli uchwały m.in. w sprawach dotacji na renowację zabytków i zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Szczegóły Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa zaprezentował Ryszard Nagórny, wicedyrektor ŚBRR

Dane dotyczące wykonania budżetu za I półrocze br. przedstawiła Maria Fidzińska-Dziurzyńska, Skarbnik Województwa Świętokrzyskiego

Obrady otworzył Przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego **Tadeusz Kowalczyk**. Stan prac nad Kontraktem Terytorialnym dla województwa przybliżył radnym Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa. - Jesteśmy na etapie finalizowania rozmów

w ministerstwie. Odbyliśmy spotkania, które zaowocowały stworzeniem protokołu tego kontraktu. Skupiamy się w nim na takich kwestiach jak inwestycje infrastrukturalne, turystyka oraz poprawa stanu służby zdrowia – mówił **Kazimierz Kotowski**. Kontrakt Terytorialny stanowi instrument

uzgadniania między Rządem a Samorządem Wojewódzkim przedsięwzięć, służących rozwojowi województwa w ramach realizacji zapisów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego.

Informacje o kształtowaniu się Wieloletniej Progno-

zy Finansowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2018 za I półrocze 2014 roku oraz o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2014 roku przedstawiła Maria Fidzińska - Dziurzyńska, Skarbnik Województwa Świętokrzyskiego.

Kazimierz Kotowski i Piotr Żołądek, członkowie Zarządu Województwa

- Wykonanie budżetu było rekordowe od 2010 roku, zarówno kwotowo, jak i procentowo. Wskaźnik zrealizowania dochodów to 42,45% i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosły one o 11%, wynosząc ponad 276 mln złotych. Duży udział w tym miały dochody z podatku dochodowego, które wzrosły o 11 mln złotych. Największe wydatki zostały natomiast poniesione na transport i łączność – mówiła **Maria Fidzińska – Dziurzyńska**.

Radni Sejmiku: Bogdan Latosiński i Wojciech Borzęcki

Radni przyjęli również uchwałę w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa świętokrzyskiego.

- Środki zostaną przekazane na 5 ważnych i ciekawych projektów, a największe pieniądze otrzyma kościół w Kurzelowie. Nie są to tak duże środki, jak byśmy chcieli, ale i tak bardzo istotne dla zabytków, które je otrzymają

– powiedział podczas sesji **Jacek Kowalczyk**, dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Radni dyskutowali także nad zmianami w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego. Dokument przedstawił wicedyrektor Świętokrzyskiego Biura Roz-

woju Regionalnego **Ryszard Nagórny**: – W ostatnich latach wyjaśniono kilka bardzo istotnych zagadnień, niezbędnych do powstania planu, m.in. kwestię „morza chęcińskiego”, które ostatecznie zostało z niego wykreślone – mówił Ryszard Nagórny.

Plan obejmuje m.in. budowę Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach, powiększenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego, bu-

dowę przepraw mostowych przez Wisłę czy poprawę infrastruktury drogowej oraz kolejowej. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego zawiera cele strategiczne na 25 – 30 lat. Znajduje się w nim 80 inwestycji o celu publicznym i znaczeniu ponadregionalnym.

Mateusz Cieśllicki

Udzielenie dotacji na prace konserwatorskie przy zabytkach rekomendował radnym **Jacek Kowalczyk**, dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego

Warszawskie Święto Wisły ze świętokrzyskimi akcentami

I Flis Świętokrzyski zakończony sukcesem. 13 września replika trzonu Kolumny Zygmunta dotarła wodą do stolicy i tym samym organizatorzy wydarzenia odtworzyli drogę cokołu sprzed prawie 400 lat. Akcja świętokrzyskich flisaków była mocnym akcentem Święta Wisły, które zgromadziło po obu brzegach rzeki tłumy warszawiaków. Z tak udanej promocji regionu cieszyli się, obecni w Warszawie, wiceminister obrony narodowej Beata Oczkiewicz i marszałek województwa Adam Jarubas.

Nie tylko piękna pogoda, ale i mnóstwo atrakcji przygotowanych przez organizatorów sprawiło, że świętowanie trwało właściwie przez cały dzień. Świętokrzyskie stoiska z wodą mineralną z Buska Zdroju, herbatami ziołowymi z Koperni pod Pińczowem, czy przetworami owocowo-warzywnymi z Nieprowic cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Warszawiacy mogli spróbować też śliwek z Szydłowca i sandomierskich jabłek. Te ostatnie szczególnie posmakowały wiceprezydenci stolicy. - Wyjątkowo dobre, naprawdę zaskoczyło mnie, że te jabłka są aż takie dorodne, nie wiem, czy były specjalnie dobrane - żartował **Michał Olszewski**.

Na scenie zaprezentowały się nasze zespoły ludowe – ka-

pele: Działoszacy i Ponidzie oraz kobiecy zespół śpiewaczy Kozubowianki. Występowali w tradycyjnych strojach i często byli pytani o ich symbolikę i historię. W tradycyjnym stroju zaprezentował się również Bronisław Opałko, znany jako Genowefa Pigwa. Dzieciom w zabawach towarzyszył Koziołek Matołek.

Z tak udanej promocji regionu cieszyli się, obecni w Warszawie, wiceminister obrony narodowej Beata Oczkiewicz i marszałek województwa Adam Jarubas. - Wspaniale, że mogliśmy się włączyć w tak wspaniałą inicjatywę i to w niekonwencjonalny sposób, jakim był flis. Staramy się podtrzymywać te tradycje flisackie. To już kolejny rejs, bo w zasadzie co roku jakaś łódź, barka czy pływający młyn przypląwa do Warszawy.

Podczas ostatniego etapu spływu do flisaków dołączył marszałek Adam Jarubas

Tym razem upamiętniamy 370. rocznicę przypląnięcia trzonu Kolumny Zygmunta. Tej, którą znamy tu w Warszawie, a która była wykonana przez świętokrzyskich kamieniarzy z lepieńca Zygmuntońskiego. My tę replikę kolumny przekazujemy dziś na ręce pana prezydenta jako taki dar symboliczny Świętokrzyskiego Warszawie - mówi marszałek **Adam Jarubas**.

Pomysł zrodził się w głowie Adama Ochwanowskiego, pomysłodawcy i twórcy Ośrodka Dziedzictwa Kulturowego i Tradycji Rolnej Ponidzia Pałac Wielopolskich w Chrobrzu. - Trzon Kolumny Zygmunta, pomnika ufundowanego przez króla Władysława IV w hołdzie swojemu ojcu Zygmuntovi III Wazie, został wykonany w Kamieniołomie Chęcińskim, a następnie drogą wodną trafił do

Warszawy. Całość monumentu ujrzała światło dzienne w 1644 r. - Postanowiliśmy odtworzyć drogę cokołu sprzed prawie 400 lat. Udało mi się na tę podróż namówić najlepszych flisaków w regionie - mówi **Adam Ochwanowski**.

Załogą w składzie: **Rafał Łapiński, Leszek Idziak, Łukasz Nowacki** dowodził **Zygmunt Panikiewicz** z Niepołomic. Łódź została uroczystie odprowadzona z Nowego Korczyna 8 września i po tygodniu dotarła do Warszawy. Flisakom sprzyjała pogoda. - Choć ładunek był masywny, a woda niezbyt wysoka i w kilku miejscach osiedliśmy na mieliźnie, to płynęło się bardzo fajnie i generalnie mieliśmy szczęście - podkreśla Zygmunt Panikiewicz.

Anna Rdzanek-Kapsa

Świętokrzyskie prezentowały w Warszawie swoje najsłynniejsze produkty

Razem z weteranami w dniu ich święta

– Ustawowy obowiązek opieki samorządu województwa nad Waszym środowiskiem traktujemy jako honor i zobowiązanie – mówił marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas podczas V jubileuszowego spotkania z okazji Dnia Weterana, które odbyło się 4 września 2014 roku w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach. W wojewódzkich obchodach uczestniczyli również przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Tadeusz Kowalczyk, wicemarszałek Grzegorz Świercz oraz członkowie Zarządu Województwa Kazimierz Kotowski i Piotr Żołądek. Z Zarządem Województwa Świętokrzyskiego tradycyjnie spotkali się członkowie zarządów szczebla wojewódzkiego stowarzyszeń, organizacji kombatanckich i osób represjonowanych.

Tadeusz Kowalczyk i Grzegorz Świercz uhonorowali zasłużonych kombatanatów

Dzień Weterana ustanowiony został przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 1997r. W tym dniu Polacy oddają hołd obrońcom Ojczyzny oraz wspominają tych, którzy, walcząc o Polskę, zginęli na polach bitew. Dzień ten nawiązuje również do tradycji spotkań weteranów, kadry oficerskiej i żołnierzy, które odbywały się w okresie przedwojennym w Domu Wychowania Fizycznego i Przeposobienia Wojskowego (obecny Wojewódzki Dom Kultury).

Marszałek Adam Jarubas podczas uroczystości podziękował kombatanantom za dbałość o przekazywanie prawdy historycznej i krzewienie patriotyzmu wśród młodzieży oraz za prężną działalność środowisk kombatanckich. W związku z jubileuszowym spotkaniem, które zbiega się z kończącą się kadencją samorządu, marszałek podsumował minione cztery lata w zakresie opieki sa-

morządu wojewódzkiego nad środowiskami kombatanatów. W chwili przejścia tego zadania w województwie świętokrzyskim było 14 tys. kombatanatów, a po czterech latach – 10 tys. Z roku na rok ubywa więc członków stowarzyszeń, a średnia wieku wynosi obecnie 88 lat.

– Działająca przy samorządzie Wojewódzka Rada Kombatanatów i Osób Represjonowanych na bieżąco konsultuje i rozwiązuje problemy i sprawy ważne dla kombatanatów. Coraz częściej potrzebują oni indywidualnej pomocy, konieczne jest skuteczne poszukiwanie rozwiązań ich problemów – mówił marszałek **Adam Jarubas**. Przypomniat, że jedną z ważniejszych inicjatyw było rozpoczęcie programu „Szpitale i przychodnie przyjazne kombatanantom”, do którego przystąpiło 67 placówek opieki zdrowotnej z województwa świętokrzyskiego.

Dzięki temu kombatananci w tych placówkach mają zapewnione dogodne warunki leczenia i obsługę poza kolejnością. Ważnym krokiem było również skierowanie do starostów listu intencyjnego w sprawie powoływania powiatowych rad ds. kombatanatów i osób represjonowanych. Do tej pory takie ciała powstały w powiatach kieleckim, jędrzejowskim, skarżyskim, koneckim, buskim i włoszczowskim, a w pozostałych powiatach trwają przygotowania do ich ustanowienia. Dużym wydarzeniem na skalę ogólnopolską była również organizacja w województwie świętokrzyskim Krajowego Zjazdu Sybiraków.

– Mamy pragnienie, żebyśmy byli ostatnim pokoleniem walczącym o utraconą wolność i niepodległość naszej Ojczyzny – mówiła **Zofia Kołacz** z Zarządu Okręgu Kielce Związku Żołnierzy Batalionów Chłopskich, dziękując

w imieniu wszystkich kombatanatów za organizację spotkania. Z kolei **Maciej Lis**, przewodniczący Wojewódzkiej Rady Kombatanatów i Osób Represjonowanych, podkreślił, że mimo iż kombatanatów ubywa, to wcale nie maleje aktywność środowisk kombatanckich. – Wręcz przeciwnie, z roku na rok przybywa tych form działalności. Do najważniejszych działań należą obecnie pomoc kombatanantom w rozwiązywaniu codziennych problemów bytowych oraz docieranie do środowisk młodzieżowych – mówił Maciej Lis.

Po uroczystych przemówieniach przyszła pora na odznaczenia osób szczególnie zasłużonych za działalność na rzecz środowisk kombatanckich. Okolicznościowe gawerfony z rąk przewodniczącego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego **Tadeusza Kowalczyka** oraz wicemarszałka **Grzegorza Świercza** otrzymali kombatananci, którzy ukończyli 95 lat: **Irena Szczepańska, Włodzimierz Gruszczyński, Stanisław Siekierski i Zbigniew Lisowski**. Pamiątkowe deski Ministerstwa Obrony Narodowej wiceminister Beata Oczkiewicz wręczyła **Henrykowi Piwowarczykowi, Zbigniewowi Włodarskiemu, Janowi Sałkowi i Stefanowi Derlatce**. Swoje odznaczenia i wyróżnienia przyznały też związki i organizacje kombatanckie.

Joanna Majewska

W Podzamczu było kosmicznie!

Centrum Nauki Leonardo da Vinci to niezwykle miejsce, które przez zabawę ma przybliżyć dzieciom i młodzieży naukę oraz zachęcać do poznawania jej tajników. Uroczystym otwarciem tego obiektu rozpoczęły się zawody łazików marsjańskich z całego świata, które w dniach 5-7 września odbyły się w Regionalnym Centrum Naukowo-Technologicznym w Podzamczu koło Chęcin.

Centrum Nauki w Podzamczu to miejsce, które jest atrakcyjne nie tylko dla dzieci i młodzieży ze Świętokrzyskiego, ale również dla wycieczek z innych regionów kraju. Jest tutaj największy w Polsce ogród doświadczeń, który będzie rozbudowywany. W samym Centrum edukatorzy będą przeprowadzać zajęcia z ciekawymi eksperymentami z biologii, fizyki czy chemii. – Otwierając to miejsce, mamy wielki honor, że właśnie w regionie świętokrzyskim, a nie gdzie indziej odbywają się międzynarodowe zawody łazików marsjańskich. Świętokrzyskie chce opierać swój rozwój o innowacyjność, która również znajduje znakomite miejsce w edukacji. Dlatego sama formuła nauki opartej o doświadczenie, o przeżycie, o emocje to doskonały

pomysł – mówił podczas ceremonii otwarcia Centrum marszałek województwa świętokrzyskiego **Adam Jarubas**.

– To kolejny ważny krok w rozwoju polskiej nauki, a nauka jest bardzo ważna dla zrozumienia naszego miejsca w świecie, dla rozwoju ludzkości i dla przyszłości pokoleń – dodał **prof. G. Scott Hubbard**, były szef NASA.

„Gwiazdą” pierwszego dnia European Rover Challenge był utytułowany już na międzynarodowych zawodach łazik Hyperion zbudowany przez studentów Politechniki Białostockiej. To właśnie jemu oraz niewidomej dziewczynie **Julii Pluwak**, bohaterce akcji „dotknij Marsa”, która fascynuje się kosmosem, przypadł zaszczyt

otwarcia Centrum Nauki Leonardo da Vinci. Oboje jako pierwsi przekroczyli jego progi. Hyperion wzbudzał ogromne zainteresowanie dzieci i młodzieży. Jak każdy łazik jest bardzo skomplikowanym urządzeniem, które dzięki zdalnemu sterowaniu może pobierać z podłoża próbki do badań i wykonywać inne skomplikowane czynności za pomocą swojego ramienia. Jak wyjaśniał Michał Grześ, członek zespołu konstruktorów, najtrudniejsze było wyposażenie łazika w oprogramowanie, a do jego budowy wykorzystano również takie elementy jak amortyzator od roweru czy sprzęgło z ciągnika Ursus. – W tym wszystkim nie chodzi tylko o wygrywanie zawodów, ale przede wszystkim o zdobycie przy tej okazji ogromu praktycznej wiedzy

– mówił **Michał Grześ**.

W zawodach European Rover Challenge, w których młodzi konstruktorzy prezentowali możliwości swoich robotów marsjańskich, rywalizowało dziewięć drużyn, m.in. z Bangladeszu, Indii, Kolumbii, Egiptu. Zwyciężyli studenci z Politechniki Wrocławskiej z łazikiem Scorpio. Drugie miejsce przypadło drużynie Impuls z Politechniki Świętokrzyskiej, a trzecie – zespołowi z Uniwersytetu Kairskiego w Egipcie Lunar and Mars Rover Team. Organizatorem European Rover Challenge jest Mars Society Polska, a jednym z partnerów RCNT w Podzamczu.

Zawodom towarzyszyła konferencja „Człowiek w kosmosie” oraz dwudniowy Piknik Naukowo-Technologiczny. Jego największymi atrakcjami

W Centrum Nauki prezentowano wystawę Świat Leonarda da Vinci, która odwiedziła wcześniej największe miasta świata

Prezentacje łazików marsjańskich były wielką atrakcją kosmicznego weekendu w Podzamczu

Nauka połączona z zabawą to idea działalności Centrum Leonarda da Vinci

były drony latające, rakiety, roboty rozdające cukierki czy symulator lotów. Uczestnicy brali udział w eksperymentach naukowych, warsztatach grupowych oraz zajęciach z budowania robotów. Ponadto można było spróbować, jak steruje się urządzeniami za pomocą głosu lub gestów. Wiele warsztatów i prezentacji odbywało się

również w ramach Świętokrzyskich Dni Innowacji, które zorganizowało Biuro Innowacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

- Pokazujemy, że Świętokrzyskie to nie tylko agroturystyka, ale również nauka na najwyższym poziomie, bo do Podzamcza przyjechały

najlepsze uczelnie świata. Chcemy również w ten sposób budować markę województwa, chcemy zachęcać naukowców do współpracy, by prowadzili badania na naszych uczelniach. Mamy świetnie wyposażoną bazę, laboratoria – mówi **Marcin Perz**, dyrektor Regionalnego Centrum Naukowo-Technologicznego w Podzamczu.

RCNT to instytucja o bardzo szerokiej formule, której zadaniem jest pobudzanie naukowego i gospodarczego rozwoju województwa. W jego skład wchodzi m. in. Centrum Nauki, Biobank, tereny inwestycyjne.

Joanna Majewska

Dzieci z miasta poznawały wieś jesienią

Jaka jest droga od ziarenka w ziemi do surówki na talerzu i co smacznego można przygotować z warzyw – tego wszystkiego dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 19 Kielcach dowiedziały się w czasie akcji edukacyjnej „Cztery pory roku na wsi”, organizowanej cyklicznie przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego. Tym razem przyszła pora na zbiór marchewki i ziemniaków.

W hali produkcyjnej Spółdzielni „Sielec”

Pierwszym punktem całoninowej edukacyjnej wycieczki była Spółdzielnia Producentów Warzyw i Owoców „Sielec” w Sielcu Kolonii, gm. Skalmierz w powiecie kazimierskim. – Zależało nam, żeby dzieci z miasta zobaczyły, jak wygląda praca rolników, żeby wiedziały, skąd biorą się produkty żywnościowe. Cykl każdej akcji co roku zaczyna się wiosną – wtedy można zobaczyć jak odbywa się hodowla bydła, następnie jak wygląda

uprawa jabłek w sadach, a potem przychodzą żniwa i okres wykopów – mówił **Sławomir Neugebauer**, dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. – Tak wygląda droga marchewki z pola na nasze stoły – wyjaśniał dzieciom **Mirosław Fucia**, prezes Spółdzielni producentów Warzyw i Owoców „Sielec”, oprowadzając wycieczkę po marchewkowym polu i zakła-

dzie, prezentując urządzenia do zbioru i sortowania warzyw.

Następnie w Krzyżanowicach Średnich dzieci miały możliwość uczestniczenia w wykopkach ziemniaków. Dla wielu z nich, była to pierwsza okazja do uczestniczenia w pracach polowych, więc zaangażowanie było ogromne. – Wykopki ziemniaków podobały mi się najbardziej z całej wycieczki, szczególnie konkurs na najszybszego zbieracza i na największego ziemniaka – mó-

wiły **Julia** i **Iwetta**, uczennice VI klasy. Ziemniaczanym Królem został po wykopkach Daniel Nogalski, w wiaderku którego znalazł się największy ziemniak, ważący prawie 400 g.

Na koniec wycieczki dzieci odwiedziły również ośrodek edukacyjny Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Krzyżanowicach, gdzie uczestniczyły w licznych konkursach.

Większość dzieci po raz pierwszy w życiu uczestniczyła w pracach polowych

Pobudzać kreatywność nauczyciela, rozwijać talent ucznia

W roku szkolnym 2014/15 szczególny nacisk w ofercie szkoleniowej Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli będzie położony na tegoroczne priorytety Ministerstwa Edukacji Narodowej. Oprócz dalszego podnoszenia jakości szkolnictwa zawodowego należą do nich: wspieranie rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego, podniesienie jakości kształcenia ponadgimnazjalnego ze szczególnym uwzględnieniem matematyki, profilaktyka agresji i przemocy w szkołach, a także edukacja włączająca uczniów niepełnosprawnych. Te wszystkie tematy będą szczególnie „wzmocnione” w tegorocznej ofercie szkoleń, warsztatów i konferencji.

Oferta w zakresie dokształcania się i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, przygotowana na nowy rok szkolny przez Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Zawodowego, jest jak zawsze bardzo bogata. Zakres tematyczny tych propozycji to m. in. rozwój nauczyciela i szkoły, problematyka psychologiczno-pedagogiczna, metodyka nauczania konkretnych przedmiotów czy kursy kwalifikacyjne i nadające uprawnienia jak na przykład kurs terapii pedagogicznej.

Na jeszcze większe wsparcie mogą liczyć w tym roku dyrektorzy szkół. W myśl zasady „Dobry dyrektor kluczem do sukcesu szkoły” będzie więcej przedsięwzięć przygotowanych z myślą o rozwoju kompetencji kadry zarządzającej oświatą.

ŚCDN kontynuuje rozpoczęte duże projekty, współfinansowane z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jednym z ważniejszych jest „Świętokrzyski System Wspierania Talentów – Fascynujący Świat Nauki”, który będzie realizowany do końca 2014 roku wspólnie z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego. Bierze w nim udział prawie 400 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów oraz 300 nauczycieli pracujących z uczniami zdolnymi, którzy dzięki dodatkowym zajęciom mogą rozwijać swoje talenty. Do końca roku szkolnego potrwa realizacja projektu „Edukacja zawodowa w praktyce” w partnerstwie z Izbą Gospodarczą Grono

Wspieranie szczególnie uzdolnionych uczniów to najważniejszy cel Świętokrzyskiego Systemu Wspierania Talentów, który jest w tym roku kontynuowany

Targowe Kielce oraz Świętokrzyskim Centrum Innowacji i Transferu Technologii. Obejmuje on dwa tysiące uczniów szkół zawodowych i techników, a także ich nauczycieli. Udział w projekcie powinien zwiększyć szanse uczniów na rynku pracy, ponieważ uczestniczą oni w dodatkowych zajęciach z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w warsztatach, poznają od strony praktycznej wybrany przez siebie zawód. Najlepsi mogą liczyć na płatne staże i praktyki. Kolejnym projektem pn. „Wczoraj wykluczenie, jutro zatrudnienie” objęci są wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych, mający utrudniony start na rynku pracy.

Jak informuje Krzysztof Łysak, kierownik Pracowni

Projektów Europejskich Innowacji i Współpracy z Zagranicą w ŚCDN, zawansowane są przygotowania do wykorzystywania unijnych środków w nowej perspektywie finansowania. Przyszłe projekty byłyby skoncentrowane na kilku najważniejszych obszarach. Jednym z nich nadal pozostawałaby praca z uczniem o różnym potencjale, w tym z uczniem zdolnym. – Myślimy też o projektach służących doposażaniu szkół w nowoczesną infrastrukturę dydaktyczną, a także o opracowaniu modelu współpracy między szkołami zawodowymi i przedsiębiorcami, z uwzględnieniem roli nauczycieli. Chcielibyśmy również wcielić w życie ideę zainicjowaną przez marszałka województwa „Świętokrzyskie dwujęzyczne” – informuje **Krzysztof Łysak**.

Konferencja dla nauczycieli pod takim hasłem odbędzie się pod koniec października 2014 roku w Regionalnym Centrum Naukowo-Technologicznym w Podzamczu koło Chęcin.

ŚCDN myśli również o wdrożeniu w wybranych szkołach pilotażowego programu nauczania w języku angielskich niektórych przedmiotów. Ponadto w planach są powiatowe konferencje informacyjne dotyczące Programu Erasmus + mające zachęcić nauczycieli do realizacji projektów międzynarodowych służących doskonaleniu kompetencji w zakresie języków obcych, zarówno przez uczniów, jak i nauczycieli.

Joanna Majewska

Duże zainteresowanie kształceniem na kierunkach medycznych

Technik elektroradiolog, terapeuta zajęciowy, technik farmaceutyczny i technik sterylizacji medycznej – te kierunki w nowym roku szkolnym 2013/2014 cieszyły się największym zainteresowaniem wśród uczniów rozpoczynających naukę w szkołach policealnych prowadzonych przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego – w Morawicy i w Skarżysku-Kamiennej. Pierwszy nabór przeprowadziło też nowo powstałe Centrum Kształcenia Ustawicznego w Skarżysku.

Uczniowie szkół policealnych rozpoczęli naukę z początkiem września. W Policealnej szkole Medycznej im. Hanny Chrzanowskiej w Morawicy najczęściej chętnych było na kierunkach technik elektroradiolog i terapeuta zajęciowy. Szkoła ponadto przeprowadziła udany nabór na kierunki technik masażysta, technik usług kosmetycznych oraz technik farmaceutyczny.

Technik elektroradiolog to od niedawna wprowadzony w morawickiej szkole kierunek nauczania (w 2011 roku) związany z diagnostyką radiologiczną, elektromedyczną i radioterapią. Uruchomiono go po sygnałach ze szpitali, że jest zapotrzebowanie na takich specjalistów. To zawód, którego podstawą jest dobre kształcenie praktyczne, toteż praktyki organizowane są w największych szpitalach w regionie, m. in. w Świętokrzyskim

Centrum Onkologii. – Reagujemy na potrzeby rynku pracy i w ostatnich latach dostosowujemy ofertę kształcenia, tak żeby uczeń kończący naszą szkołę miał umiejętności spełniające wymagania obecnych pracodawców – podkreśla dyrektor szkoły **Renata Antos**.

Z kolei w Policealnej Szkole Pracowników Służb Społecznych w Skarżysku-Kamiennej, wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Pracowników Służb Społecznych, doskonale udało się nabór na kierunki technik farmaceutyczny i technik sterylizacji medycznej. W październiku rozpoczną naukę słuchacze 3-letniego Kolegium Pracowników Służb Społecznych, również wchodzącego w skład CKPSS, gdzie trwa nabór na kierunek pracownik socjalny i na kurs kwalifikacyjny asystenta rodziny. Nabór na pierwszy kurs ukończył się również w nowo utwo-

rzonym Centrum Kształcenia Ustawicznego. Z początkiem września, na mocy uchwały podjętej przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego zaczęło ono działać w strukturze CKPSS w Skarżysku, wzbogacając ofertę kształcenia dla osób dorosłych. Na początek startuje kurs na opiekuna medycznego. – Zebrała nam się grupa osób w wieku 30-40 lat, które chcą zmienić lub uzupełnić swoje kwalifikacje, choć są też wśród nich osoby bezrobotne. Jest także duże zainteresowanie kursami technika analityka i asystenta osoby niepełnosprawnej – mówi **Danuta Latos**, dyrektor CKPSS. Nabór do CKU będzie prowadzony w sposób ciągły, przez cały rok. W swojej ofercie ma ono jeszcze kursy w zakresie m. in. organizacji i prowadzenia archiwum, opracowywania materiałów archiwalnych, wykonywania zabiegów kosmetycz-

Technik farmaceutyczny to atrakcyjny zawód, na który jest obecnie zapotrzebowanie

nych, zarządzania działaniami ratowniczymi czy prowadzenia rachunkowości.

Obie placówki – w Morawicy i Skarżysku – kształcą nieodpłatnie. Dzięki realizacji unijnych projektów uczniowie mają możliwość wyjazdów na praktyki zagraniczne.

J.M.

Dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach

Przedsięwzięcie „Termomodernizacja siedziby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach” o wartości 4.524.360,58 zł zostało zrealizowane w latach 2013-2014 przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach w wysokości 757.010,00 zł.

Szlachetne zdrowie ankieter ocenić pomoże

Po upływie pięciu lat od poprzedniego badania, 15 września na terenie całego kraju rozpoczęła się kolejna edycja ankietowych badań stanu zdrowia ludności. W ciągu 3 miesięcy ankieterzy statystyczni odwiedzą 24 tys. wybranych mieszkań Polaków tj. blisko 73 tys. osób.

URZĄD STATYSTYCZNY
W KIELCACH

Reprezentacyjne ankietowe badania stanu zdrowia ludności Polski GUS przeprowadzał już dwukrotnie - w 1996 roku oraz w 2004 roku. Były one przygotowane z wykorzystaniem zaleceń międzynarodowych organizacji zajmujących się statystyką zdrowia. W 2009 roku natomiast po raz pierwszy przeprowadzono w Polsce Europejskie Ankietowe Badanie Zdrowia, zgodnie z wytycznymi Eurostatu.

Wytyczne te obligują do stosowania jednolitych narzędzi badawczych (tj. treść pytań i warianty odpowiedzi) oraz określają minimalne wymagania, jakie powinno spełnić badanie, aby uzyskać porównywalność danych pomiędzy krajami członkowskimi.

Rozpoczęte 15 września badanie jest dobrowolne i przeprowadzane metodą wywiadu bezpośredniego. Odpowiedzi udzielane są na kwestionariuszach EHIS-1 dla gospodarstwa domowego, EHIS-2 dla osoby dorosłej w wieku 15 lat i więcej oraz EHIS-3 dla każdego dziecka w wieku 0-14 lat (na pytania powinni odpowiadać rodzice lub opiekunowie).

Pytania w ankietach obejmują 4 obszary tematyczne:

- stan zdrowia (m.in. samoocena stanu zdrowia, choroby przewlekłe, ograniczenia w funkcjonowaniu i ich wpływ na życie codzienne, samopoczucie psychiczne),
- opieka zdrowotna (korzystanie z opieki medycznej, stosowanie leków, profilaktyka),
- determinanty zdrowia (głównie styl życia i narażenie na niekorzystne czynniki środowiskowe),
- charakterystyka demograficzno-społeczna osób i gospodarstw domowych.

W samym województwie świętokrzyskim ankieterzy odwiedzą 1097 mieszkań wylosowanych do badania tj. około 3 tysiące osób.

Uzyskane wyniki pozwolą nie tylko zaprezentować obraz sytuacji zdrowotnej Polaków w przekrojach wojewódzkich, ale także będą pomocne przy tworzeniu polityki zdrowotnej na poziomie krajowym i europejskim.

Czego dowiedzieliśmy się na podstawie wyników z poprzedniego badania?

W ciągu ostatnich 5 lat poprawiła się subiektywna ocena stanu zdrowia Polaków. W 2009 r. odsetek osób oceniających swój stan zdrowia na poziomie bardzo dobrym wyniósł 23,6%, tj. o 5,7 pkt. proc. wyższym niż

pięć lat wcześniej. Oceny poniżej poziomu dobrego dokonało w 2009 r. 34,3% osób, podczas kiedy w 2004 r. – 38,5%.

Zmiana na lepsze dotyczyła wszystkich regionów kraju, choć nadal

w niektórych województwach udział osób oceniających swoje zdrowie gorzej niż dobre był relatywnie wysoki – powyżej 37%. Do takich regionów obok województw: lubelskiego i łódzkiego zaliczało się również nasze województwo.

Mimo poprawy subiektywnej oceny stanu zdrowia, u prawie co drugiego mieszkańca Polski (43,0%) i u co szóstego dziecka występowały długotrwałe problemy zdrowotne, trwające co najmniej 6 miesięcy. W województwie świętokrzyskim czterech na dziesięciu mieszkańców i częściej niż co szóste dziecko zgłaszali długotrwałe problemy zdrowotne.

Choroby przewlekłe i dolegliwości zdrowotne dotykały ponad połowę Polaków w wieku 15 lat i więcej (55,0%) oraz 28,1% dzieci do 14 lat. W województwie natomiast z takimi problemami borykało się 53,5% populacji od 15 roku życia i 28,4% do 14 lat.

Najczęstszymi dolegliwościami zdrowotnymi osób dorosłych były bóle pleców, na które uskarżał się częściej niż co piąty Polak (21,6%) oraz wysokie ciśnienie krwi (20,7%). W Świętokrzyskim nadciśnienie

tętnicze dolegało częściej niż co 3 dorosłej osobie (35,8%), a bóle pleców – częściej niż co czwartej (27,7%).

Wyniki badania pokazują, że podobnie jak w kraju także w województwie ponad 28% ogółu badanych dzieci chorowało przewlekłe na co najmniej 1 chorobę, czyli częściej niż co czwarte dziecko. Zdecydowanie najczęstszą chorobą były różnego rodzaju alergię, które w kraju dotyczyły 17,0% dzieci do 14-ego roku życia, a w województwie 18,6%.

Obiektywne mierniki masy ciała BMI wskazały, że w porównaniu z 2004 r. wzrosła waga ciała dorosłego Polaka i coraz częściej występował problem nadwagi oraz otyłości. Zbyt dużą masę ciała miał już co drugi dorosły Polak. Problem z nadwagą i otyłością mieli także mieszkańcy naszego regionu. Częściej niż co trzecia osoba w wieku od 15 lat cierpiała na nadwagę (36,0%), a co siódma na otyłość (14,3%).

Dzięki danym zgromadzonym w trakcie badania możemy dowiedzieć się także jaki styl życia prowadzą Polacy, jak się odżywiają, czy uprawiają sport, a także poznać jeden z najważniejszych aspektów stanu zdrowia niepełnosprawność.

W badaniu zastosowane zostały różne kwestionariusze dla dzieci i dla dorosłych oraz modułowa budowa formuła-

rza dla osób dorosłych. Podział taki wynika z odmiennej skali problemów zdrowotnych oraz różnego stylu życia kobiet i mężczyzn, dzieci i dorosłych, a wśród dorosłych osób starszych.

Wystarczy zebrać dane!

Problem pojawia się, gdy drzwi się nie otwierają lub

gdy się otwierają, ale osoba za drzwiami nie jest przychylna. Ludzie uważają, że ich odpowiedzi nic nie dają, nie są ważne, że to niepotrzebne, bo nie mają nic do powiedzenia. W Polsce od kilku lat obserwujemy rosnącą niechęć respondentów do udziału w badaniach ankietowych. Przede wszystkim rośnie liczba instytucji prowadzących badania

opinii publicznej, jak również różnego rodzaju akcji sondażowych i badań rynkowych. Powoduje to coraz więcej odmów udziału w tego typu przedsięwzięciach, motywowanych najczęściej brakiem czasu, zaufania czy też niechęcią. Należy jednak pamiętać, że badania ankietowe często są jedynym źródłem informacji z różnych dziedzin życia spo-

łecznego i gospodarczego, a udzielając odpowiedzi na pytania w ankiecie stajemy się reprezentantami wielu innych gospodarstw o podobnych cechach i zapewniamy tym samym odpowiednią liczebność próby, która z kolei gwarantuje precyzję wyników.

Redakcja we współpracy z Urzędem Statystycznym w Kielcach

O aktywności kobiet na obszarach wiejskich

27 sierpnia został zainaugurowany cykl konferencji szkoleniowych pt. „Aktywność kobiet szansą rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich”, podczas których członkinie kół gospodyń wiejskich zdobywają wiedzę na temat możliwości organizowania się w stowarzyszenia i pozyskiwania finansowego wsparcia. Spotkania odbyły się już w Starachowicach, Skarżysku – Kamiennej, Jędrzejowie, Pińczowie, Kazimierzy Wielkiej, Busku – Zdroju i Staszowie. Uczestniczyli w nich marszałek Adam Jarubas oraz Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Z członkiniami Kół Gospodyń Wiejskich z terenu województwa świętokrzyskiego spotykają się pracownicy Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego, Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach oraz Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego.

Spotkania mają na celu rozwój przedsiębiorczości w oparciu o stowarzyszenia oraz nabycie umiejętności efektywnego pozyskiwania środków na działalność, a przez to poprawę funkcjonowania

Kół Gospodyń Wiejskich.

Uczestnicy spotkań mieli okazję zdobyć informacje na temat aspektów organizacyjno – prawnych funkcjonowania stowarzyszeń związanych przez Koła Gospodyń Wiejskich, które prezentował dyrektor Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach **Jarosław Mostowski**. Natomiast o korzyściach płynących z możliwości finansowania stowarzyszeń informowała **Mirosława Mochocka**, zastępca Dyrektora Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego.

Do organizowania się

Z członkiniami Kół Gospodyń Wiejskich w Starachowicach i Skarżysku – Kamiennej spotkał się Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa

Do organizowania się w stowarzyszenia i pozyskiwania finansowego wsparcia zachęcał marszałek Adam Jarubas

w stowarzyszenia zachęcał też marszałek **Adam Jarubas**. - W minionej perspektywie unijnej korzystaliśmy z programu LEADER. Przyniósł on znakomite rezultaty. Dziś wiemy, że będzie on kontynuowany w nowej perspektywie. Warto sięgać po pieniądze, by inicjować przedsięwzięcia, które mogą sprzyjać komercjalizacji lokalnych zasobów, takich jak regionalne potrawy, kultura, dziedzictwo. To pozwoli nam uzupełnić ofertę turystyczną regionu – mówił marszałek Adam Jarubas.

Poinformował także, że w planach jest pomysł zorganizowania Świętokrzyskiej Akademii Kobiet, w ramach której organizowane będą prelekcje, spotkania z paniami, które będą dzielić się z innymi doświadczeniami i prezentować, co udało im się osiągnąć w różnych dziedzinach.

Organizatorem spotkań był Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Znamy kierunki rozwoju regionu!

Budowa Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach, powiększenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego, budowa przepraw mostowych przez Wisłę oraz poprawa infrastruktury drogowej oraz kolejowej poprzez szereg inwestycji – między innymi te zadania zostały rekomendowane przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego do inwestycji na płaszczyźnie krajowej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego. Ten dokument wskazuje kierunki rozwoju regionu oraz zagrożenia, z którymi trzeba się zmierzyć. Plan na ostatniej Sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego został przyjęty przez radnych jednogłośnie.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego zawiera w sobie cele strategiczne na 25 – 30 lat, które są spójne z koncepcją rozwoju województwa - Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020 roku. Ściśle współgra także z nową perspektywą unijnego finansowania na lata 2014 – 2020 oraz z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 roku.

Podczas jego przygotowania wzięto po uwagę ponad 200 uwag, wskazówek, które zgłaszały różnorodne instytucje: samorządy i organizacje pozarządowe.

- Plan zagospodarowania województwa wieńczy i podsumowuje nasze działania opracowujące koncepcję rozwoju regio-

nu na najbliższe lata. Określa on dziedziny, kierunki oraz obszary, w których możliwe do zrealizowania i wsparcia będą działania z Regionalnego Programu Operacyjnego oraz programów na szczeblach centralnych, ogólnokrajowych – mówi **Kazimierz Kotowski**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

W planie zostały rozstrzygnięte zagadnienia zagospodarowania wielu znaczących terenów oraz miejsc w regionie, których przeznaczenie od dłuższego czasu nie było jasno uregulowane.

- Dokument porządkuje kwestie, które na przestrzeni kilkudziesięciu lat nie były rozwiązane. Wreszcie wyjaśniliśmy sprawę „Morza Chęcińskiego”, która została wykreślona z koncepcji krajowej

i tym samym z naszego planu. Definitywnie to rozwiązaliśmy. Na tych terenach już rozpoczął się inwestycyjny progres z powstającą niezbędną infrastrukturą – mówi **Piotr Żołądek**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. - Plan jest bardzo obszerny i długoterminowy. Dotyka bardzo wielu sfer: społecznej, gospodarczej, ochrony środowiska. Wskazuje też elementy dysfunkcji, z którymi się mierzymy w regionie. Tak solidnie przygotowany plan stwarza nam możliwości efektywnego projektowania przyszłości regionu – dodaje Piotr Żołądek.

Plan został przygotowany przez 14 urbanistów. Ich prace nadzorował Ryszard Nagórny, wicedyrektor Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego w Kielcach. - Plan jest taką wizualizacją strategii rozwoju województwa świętokrzyskiego. To co zostało w strategii ujęte, w planie jest przestrzennie rozmieszczone – podsumował **Ryszard Nagórny**, który szczegółowo omówił koncepcję zagospodarowania regionu.

W Planie znajduje się 80 inwestycji o celu publicznym i znaczeniu ponadregionalnym. Są także wskazane rekomendacje

tych zadań, które finansowo oraz „gabarytowo” wykraczają poza możliwości regionu i powinny być realizowane na płaszczyźnie krajowej. To przykładowo: budowa lotniska w Obicach, budowa dróg ekspresowych S7 i S74, przebudowa drogi krajowej nr 42 do parametrów drogi głównej, budowa łącznicy kolejowej w miejscowości Czarnca koło Włoszczowy, czy wykreowanie nowego korytarza transportowego obejmującego przebudowywaną drogę krajową nr 73 oraz przedłużoną linię kolejową nr 73 Busko-Zdrój - Żabno, docelowo przewiduje się budowę drogi ekspresowej S73.

Plan wskazuje także miejsca i tereny, gdzie należy poprawić obecną sytuację społeczną lub gospodarczą oraz zwiększyć rolę oddziaływania miast aglomeracji staropolskiej: Ostrowca Świętokrzyskiego, Starachowic i Skarżyska – Kamiennej, Sandomierza, Buska-Zdroju oraz Końskich jako ośrodków subregionalnych.

Dokument sporo miejsca poświęca narastającym problemom demograficznym. Dużą wagę w projekcie przywiązano do poprawy jakości zasobów ludzkich, co wiąże się z sytuacją na rynku pracy oraz podniesieniem kwalifikacji zawodowych. Dlatego zadaniem samorządu województwa będzie wsparcie słabszych obszarów wiejskich oraz gmin o niskim potencjale do rozwoju, które mają utrudniony dostęp do edukacji, a rynek pracy na tych terenach oraz aktywizacja zawodowa nie działają prężnie.

Paulina Strojna

Rekomendacje inwestycji w regionie, które powinny być realizowane na płaszczyźnie krajowej:

1. Budowa Regionalnego Portu Lotniczego Kielce w Obicach;
2. Budowa dróg ekspresowych S7 i S74;
3. Przebudowa drogi krajowej nr 42 do parametrów GP;
4. Przebudowa drogi krajowej nr 78 do parametrów GP (docelowo droga ekspresowa);
5. Budowa przepraw mostowych przez Wisłę (Połaniec w ciągu dróg woj. nr 764 i 983, Nowy Korczyn związane z przełożeniem drogi kraj. nr 73, Nowy Korczyn — most kolejowy na linii kolejowej nr 73, Końskich w ciągu drogi ekspres. S-74);
6. Wykreowanie nowego korytarza transportowego obejmującego przebudowywaną drogę krajową nr 73 oraz przedłużoną linię kolejową nr 73 Busko-Zdrój - Żabno, docelowo przewiduje się budowę drogi ekspresowej S73;
7. Budowa łącznicy kolejowej w miejscowości Czarnca koło Włoszczowy, połączenie z CMK;
8. Realizacja linii 400kV stacja systemowa Kielce – Rogowiec (elektrownia Bełchatów);
9. Realizacja linii 220 kV Radkowice - Kielce Piaski;
10. Powiększenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Adam Jarubas, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

Kierunek na rozwój

Niektórzy mówią, że to „wizualizacja” Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego. Patrząc na liczbę załączonych map – trudno się z tym nie zgodzić. Ale przyjęty przez radnych Sejmiku – jednogłośnie, co warto podkreślić – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego to przede wszystkim najważniejsze opracowanie

urbanistyczne, które określa kierunki rozwoju naszego regionu na najbliższe 25 – 30 lat. Mówiąc krótko, gdzie – jeśli chodzi o szeroko rozumiany rozwój przestrzenny – mamy być jako województwo za te trzy dekady. Uwzględniając oczywiście wszystkie szanse i zagrożenia, które przed nami stoją. A wśród tych

ostatnich to najpoważniejsze – spadek liczby mieszkańców. Wydaje się, że zatrzymanie odpływu młodych ludzi oraz zachęcenie ich do zakładania rodzin i posiadania dzieci będzie skuteczne tylko w efekcie wzmocnienia gospodarczego regionu, co przełoży się na nowe miejsca pracy i wzrost możliwości mieszkańców. Zadaniem

Samorządu Województwa będzie też wsparcie słabszych strukturalnie obszarów wiejskich oraz gmin peryferyjnych o niskim potencjale rozwojowym, o słabszym rynku pracy i dostępie do edukacji. M.in. zniwelowaniu tych różnic służyć mają fundusze z nowego unijnego rozdania.

Dużo emocji już na etapie przygotowywania planu wzbudzała kwestia układu komunikacyjnego regionu – wiadomo, to krwioobieg gospodarki. Niestety – autostrady omijają nasz region i w tej kwestii już nic nie poradzimy. Tym ważniejsze jest przygotowanie dobrego układu komunikacyjnego, bo on w sposób istotny zdecyduje o konkurencyjności regionu. I taki docelowy układ komunikacyjny został w planie przedstawiony: zewnętrzna spójność transportową osiągniemy głównie poprzez pełną modernizację do standardów dróg ekspresowych S7 i S74 oraz docelowo S73, a także poprzez przebudowę linii kolejowej nr 8 oraz budowę łącznicy kolejowej w Czarnicy, która

da nam połączenie z Centralną Magistralą Kolejową. Zakładamy również modernizację linii nr 25 i połączenie Skarżyska z Opatowem i CMK, co da impuls do ożywienia gospodarczego północy województwa. Takim samym bodźcem dla południa ma być m.in. budowa linii kolejowej na odcinku Busko – Zdrój – Żabno z przeprawą mostową przez Wisłę w rejonie Nowego Korczyna.

W planie zagospodarowania przestrzennego pozostają również – mimo pierwotnego protestu ministerstwa – tereny pod regionalne lotnisko w Obicach, jako jeden z elementów dobrego układu komunikacyjnego. Dziś nie jesteśmy w stanie powiedzieć, czy za pewien czas na tym obszarze nie będzie mogło powstać lotnisko, którego byt będzie miał ekonomiczne uzasadnienie. Miejsce Obic w tym planie to deklaracja otwartej drogi – jeśli nie dla nas, to dla następnego pokolenia.

Odznaka dla zasłużonych

Komisja Odznaki Honorowej Województwa Świętokrzyskiego, na posiedzeniu 11 września 2014 r., po rozpatrzeniu nadesłanych wniosków, wybrała osoby i instytucje, które zostaną wyróżnione Odznaką Honorową. Mogą ją otrzymać osoby i instytucje, które swoją pracą zawodową lub działalnością naukową, społeczną lub polityczną zasłużyły się dla Województwa Świętokrzyskiego.

1. **Michał Sołowow**, biznesmen i kierowca rajdowy.
2. **Wiesław Myśliwski**, pisarz.
3. **Klub Sportowy VIVE Targi Kielce**, jedenastokrotny Mistrz Polski w piłce ręcznej.
4. **Prof. Stanisław Żak** – literaturoznawca, historyk, publicysta.
5. **Ruch Obrony Regionu Staropolskiego**.
6. **Maciej Lis**, przewodniczący Wojewódzkiej Rady Kombatanatów i Osób Represjonowanych.
7. **Bożentyna Pałka-Koruba**, wojewoda świętokrzyski.
8. **Fabryka Kotłów SEFAKO S.A.** w Sędziszowie.
9. **Tadeusz Józwik**, kielczanin, długoletni pracownik Chemaru, pracował też jako prezes w Wodociągach Kieleckich, był członkiem Zarządu Województwa świętokrzyskiego.
10. **Ksiądz Jan Mikos**, założyciel schroniska dla rolników im. św. Brata Alberta w Nowym Skoszynie.

Odznakę Honorową Województwa Świętokrzyskiego ustanowił Sejmik Województwa Świętokrzyskiego. Może być ona nadawana osobom fizycznym i prawnym, organizacjom społecznym, związkom zawodowym, pracodawcom, instytucjom, jednostkom samorządu terytorialnego, miejscowościom oraz innym podmiotom, które swoją pracą zawodową lub działalnością naukową, społeczną i polityczną bądź inną zasłużyły się dla Województwa Świętokrzyskiego, popularyzując walory i osiągnięcia naszego regionu na arenie krajowej i międzynarodowej.

Województwo
Świętokrzyskie
dla Młodzieży

Nowy temat: polityka młodzieżowa

Kilka tygodni temu w gronie ekspertów reprezentujących różne środowiska – organizacje pozarządowe, samorząd terytorialny i instytucje publiczne - podjęliśmy wyzwanie stworzenia strategii dla młodzieży i budowania fundamentów regionalnej polityki młodzieżowej. Lobbowały za tym od lat świętokrzyskie organizacje młodzieżowe. Nasze województwo jest jednym z czterech, w których podjęto jakiegokolwiek próby usystematyzowania działań na rzecz młodzieży na poziomie regionalnym. To sprawia, że praca ta jest ciekawym wyzwaniem, z drugiej strony jednak jest dość trudna. Niełatwo bowiem przekonywać do czegoś, co jest tak nowatorskie.

Definicja **polityki młodzieżowej** mówi, że jest to celowe, spójne i zaplanowane działanie wobec młodzieży przy użyciu dostępnych dla danego poziomu władzy narzędzi. Jest to przyjęty i realizowany przez władzę publiczną i organizacje pozarządowe zespół długofalowych działań na rzecz zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów społecznych młodzieży (ATOMY, 2014). Polityka młodzieżowa musi mieć zatem cel, który wiąże się z potrzebami młodych ludzi oraz dobrze zaplanowane metody osiągnięcia tego celu. Pojęcie to znacznie wykracza poza edukację (a może powinienam napisać „szkolnictwo”) i pracę, bo potrzeby młodych zdecydowanie wykraczają poza te obszary życia.

Jesteśmy na początku budowania naszej regionalnej polityki młodzieżowej. Jej pierwszym elementem - a może drugim, jeśli uznać jako pierwszy powołanie rzecz-

nika młodzieży - będzie **strategia dla młodzieży**. Prace nad strategią ruszyły w lipcu 2014r. Zespół roboczy tworzy 10 osób reprezentujących różne perspektywy i wnoszących różne zasoby. Naszym założeniem jest zbudowanie strategii, która nie będzie martwym dokumentem, a drogowskazem dla instytucji szczebla regionalnego i lokalnego, które podejmują się inicjatyw na rzecz młodzieży. Chcemy doprowadzić do bardziej skutecznego wydatkowania środków oraz do skoordynowania działań na rzecz młodzieży. Przyjęliśmy do opracowania 5 obszarów problemowych, z których najważniejsze to zatrudnienie oraz aktywność społeczna.

W ramach pracy nad strategią przewidzieliśmy szerokie konsultacje społeczne, szczególnie z młodzieżą, ale zachęcam wszystkich Państwa do żywej dyskusji. Chętnie poznam Państwa zdanie na temat celów strategicznych, jakie powinnyśmy przyjąć na kolejne lata.

Zespół roboczy pracujący nad strategią dla młodzieży tworzy 10 osób reprezentujących różne środowiska

Jakie są według Państwa największe problemy naszej młodzieży i jakie widzą Państwo możliwości ich rozwiązania? Jakie widzicie lokalne i regionalne potencjały i zasoby, które należy uruchomić?

Wierzę, że o polityce młodzieżowej i strategii będzie się dyskutować w naszym woje-

wództwie coraz częściej. Nie tylko w wąskich gronach najbardziej zainteresowanych, ale dużo szerszych środowiskach.

Barbara Zamożniewicz

rzecznik.mlodziezy@gmail.com
facebook.com/rzecznikmlodziezy

W skład zespołu wchodzi:

Barbara Zamożniewicz - rzecznik młodzieży przy Urzędzie Marszałkowskim, **Agnieszka Piwnik-Piecyk** - zastępca dyrektora Kancelarii Zarządu w Urzędzie Marszałkowskim, Pełnomocnik ds. Organizacji Pozarządowych, **Katarzyna Bębas** - Departament Polityki Regionalnej, Oddz. ds. Projektów Europejskich, Urząd Marszałkowski, **Krzysztof Łata** - Region Świętokrzyski Forum Młodych Lewiatan, **Rafał Miernik** - dr nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, Uniwersytet Jana Kochanowskiego, **Sławomir Kopacz** - wójt gminy Bieliny, **Paweł Lulek** - specjalista ds. promocji i komunikacji w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Kielcach, **Rafał Zajęcki** - Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, **Karol Kaleta** - prezes zarządu Stowarzyszenia Edukacja przez Internet, **Michał Braun** - prezes zarządu Regionalnego Centrum Wolontariatu w Kielcach.

Ocalmy pamięć po sandomierskich ofiarach niemieckiego terroru!

Sandomierskie Centrum Pamięci, stowarzyszenie utworzone niedawno z inicjatywy grupy mieszkańców zainteresowanych dziejami Sandomierza i okolic w czasie okupacji niemieckiej, apeluje o kontakt do osób, które dysponują archiwalnymi dokumentami lub pamiątkami z tamtych czasów.

Sandomierskie Centrum Pamięci to młode stowarzyszenie, zawiązane na początku 2014 roku. Jego członkowie inicjują badania nad martyrologią sandomierzan w latach 1939-45, dbają o miejsca pamięci oraz upowszechniają wiedzę o zbrodniach niemieckich na tych terenach. Do społecznej świadomości pragną przywrócić miejsca pamięci na terenie Sandomierza. Chcą odkrywać nieznane jeszcze karty tragicz-

nych dziejów miasta oraz wypełniać „białe plamy”.

Prowadzony przez Stowarzyszenie portal jest poświęcony sandomierzanom, którzy walczyli z niemieckim najeźdźcą, a także ofiarom niemieckiego terroru. Pod adresem www.scp-sandomierz.pl, oprócz aktualności z działalności stowarzyszenia i wielu cennych informacji historycznych, dostępne są między innymi listy ofiar, bogate galerie zdjęć archiwalnych oraz współczesnych fotografii miejsc pamięci, filmy, a także wspomnienia, dokumenty, relacje.

Stowarzyszenie apeluje o kontakt do wszystkich posiadających archiwalne dokumenty, zdjęcia, wspomnienia

czy pamiątki po osobach, które brały udział w II wojnie światowej lub były ofiarami zbrodni niemieckich, a były w jakikolwiek sposób związane z ziemią sandomierską. Pierwszy odzew już jest, i to nie tylko z regionu świętokrzyskiego. Kontaktował się m. in. mieszkaniec Poznania, który telefonował w imieniu swojego 93 –letniego dziadka, uczestnika bitwy pod Pielaszowem. Obiecał on nadesłać swoje wspomnienia. Był także e-mail od uczennicy Sandomierskiego Collegium Gostomianum, która nadesłała ciekawą prezentację z relacją z działalności jej dziadka w Batalionach Chłopskich.

– Będziemy sukcesywnie zamieszczać na portalu te relacje rodzinne. Generalnie chce-

my docierać do młodych ludzi, jesteśmy otwarci na współpracę ze szkołami, tym bardziej, że większość ofiar niemieckiego terroru to bardzo młodzi ludzie – mówi **Zbigniew Puławski**, przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia SCP.

Kontakt do Stowarzyszenia:

Sandomierskie Centrum Pamięci
ul. Sokolnickiego 12
27-600 Sandomierz
Zbigniew Puławski
tel. 723 404 396
e-mail: sandomierzak@gmail.com
www.scp-sandomierz.pl

J.M.

Wzrasta sprzedaż miejsc noclegowych w Świętokrzyskiem

W pierwszym półroczu 2014 roku wzrosło wykorzystanie bazy noclegowej w województwie świętokrzyskim – wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego. W obiektach skategoryzowanych wykorzystanie bazy wzrosło o 5% w porównaniu z rekordowym rokiem 2013.

- Sprzedaż miejsc noclegowych w naszym województwie stale rośnie. W 2010 roku sprzedano ich okragły milion, a w 2013 aż 1,4 miliona. Jeszcze 10 lat temu sprzedawaliśmy 600 tys. miejsc noclegowych. Najnowsze dane to świetna wiadomość, szczególnie że niebawem zostaną otwarte kolejne obiekty – mówi dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, **Jacek Ko-**

walczyk.

Zgodnie z danymi GUS za pierwsze półrocze 2014 roku, łącznie we wszystkich obiektach noclegowych sprzedaliśmy 653 tysiące noclegów – to o 2,9% więcej niż w roku ubiegłym, kiedy sprzedaż wyniosła 623 tys. W obiektach skategoryzowanych wzrost jest jeszcze większy i wynosi 5%.

W Świętokrzyskiem cały czas otwierane są nowe obiekty noclegowe. Obecnie w naszym

województwie jest 107 hoteli, 8 pensjonatów, 13 moteli.

To kolejne dane świadczące o wzroście zainteresowania świętokrzyskimi atrakcjami. Według badań prowadzonych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ubiegłym roku województwo świętokrzyskie odwiedziło 1,7 mln polskich turystów. W 2010 roku był to niecały milion.

M. C.

„Czarno-biały czas” Najciekawsze zdjęcia (2)

Ogromnie Państwu dziękujemy za wzięcie udziału w naszej fotograficznej zabawie! Na konkurs „Czarno-biały czas – czterdzieści lat minęło” dotarło wiele bardzo ciekawych, pełnych nostalgii fotografii, przedstawiających dawne życie w świętokrzyskich wsiach, miastach i miasteczkach. Choć pierwotnie zakładaliśmy, że publikować będziemy wyłącznie zdjęcia wykonane w latach 1945-1985, jednak fotografie nadsyłane przez czytelników są tak niesamowite i fascynujące, iż postanowiliśmy pokazywać również te z lat wcześniejszych.

Mamy nadzieję, że to nie koniec naszych wspólnych wspomnień – czekamy zatem na kolejne zdjęcia! Ich skany można przysyłać na adres: nasz.region@sejmik.kielce.pl.

Najciekawsze z nich nagrodzimy upominkami, zaś już w grudniu br. pokusimy się o wybór trójki zwycięzców naszego konkursu. Przypomnijmy: konkurs skierowany jest do osób, które

w swoich zasobach posiadają stare, czarno-białe fotografie wykonane przed 1985 rokiem, przedstawiające codzienną pracę i zwyczajne życie, będące sentymentalnym zapisem

minionych czasów.

Poniżej prezentujemy kilka z dotychczas nadesłanych.

R. S.

Fragment ogrodu im. Żeromskiego w Kielcach, w początkach jego zagospodarowywania, 1982 rok. W oddali widoczny zarys wsi Domaszowice. Foto – Marian Kwiecień

Na ulicy Sienkiewicza w Kielcach w 1934 roku. Z lewej strony Antoni Młynarski. Fotografię nadesłała pani Teresa Polehojko

Zalew kielecki przy ulicy Klonowej, 1975 rok. Fotografia ze zbiorów pana Mariana Kwietnia

Rynek w Osieku, zdjęcie przedwojenne. Nadesłał pan Józef Kotlarz z Połańca

Przed kościołem w Łopusznie - Pierwsza Komunia Święta, 1958 rok. Zdjęcie nadesłała pani Maria Kwiecień

Przerwa żniwna w gospodarstwie państwa Kowalczyków w Zasłoucu gm. Łopuszno, 1969 rok. Na zdjęciu - Marian Kwiecień

Prawnik radzi...

Prezentujemy kolejne porady prawne dotyczące problematyki związanej z pełnieniem funkcji sołtysa. Zbigniew Stefańczyk, radca prawny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego podpowiada sołtysom, czy mogą prowadzić kampanię wyborczą oraz kto jest uprawniony do głosowania na gospodarza wsi.

Zofia Strójwłas, sołtys sołectwa Brudzów, gmina Morawica

- W jakim terminie po tegorocznych wyborach samorządowych powinny odbywać się wybory na sołtysów i członków rad sołeckich? Czy sołtys może prowadzić kampanię wyborczą i kto jest uprawniony do głosowania na sołtysa?

Zbigniew Stefańczyk: - Zarówno sołtys jak i członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Kadencja sołtysa i rady sołeckiej trwa 4 lata. Wybory na sołtysa zarządza wójt gminy ustalając ich datę, godzinę, siedzibę Obwodowej Komisji Wyborczej, kalendarz wyborczy oraz szczegółowe zasady wyboru nowego gospodarza wsi.

Po wyborach samorządowych, które odbędą się 16 listopada 2014 roku rozpocznie się kolejna kadencja rad gmin i wójtów. Zazwyczaj wyborów sołtysa i rad sołeckich, a także przewodniczących osiedli i rad osiedli dokonuje się pół roku – rok później. Nie ma konkretnych przepisów, które nakazywałyby wybory w określonych terminach. O tym, kiedy dokładnie powinny się odbyć powinna zdecydować rada gminy, ponieważ obowiązek uregulowania zasad i trybu wyborów do organów sołectwa nakłada na nią przepis art. 35 ustawy o samorządzie gminnym.

Kadencja sołtysa lub rady sołeckiej, jeżeli nie zostali wybrani w pierwszym terminie wyborów, jak również kadencja sołtysa lub radnych wybranych w wyborach ponownych lub uzupełniających upływa z dniem kadencji, licząc od pierwszej daty wyborów, ustalonej przez radę gminy.

Po zarejestrowaniu się w Komisji Wyborczej kandydat może prowadzić kampanię wyborczą. Kandydat może organizować zebrania przedwyborcze z mieszkańcami danej wsi, plakatować. Zabrania się prowadzenie kampanii w dniu wyborów.

Wybory są powszechne, czyli prawo wybierania – głosowania na sołtysa, czy członka rady sołeckiej przysługuje każdemu, kto w dniu wyborów ma ukończone 18 lat i jest zameldowany na pobyt stały na terenie sołectwa. „Stały mieszkaniec” sołectwa to osoba, która

w danej miejscowości przebywa i której miejscem zamieszkania jest dana miejscowość. Pojęcie „stałego mieszkańca” definiuje art. 25 Kodeksu cywilnego, który brzmi: „Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu”.

Wybory są równe, każdemu wyborcy przysługuje jeden głos. Wyborcy wybierają swoich przedstawicieli spośród nieograniczonej liczby kandydatów zgłoszonych do Komisji. Nie ma prawa wybierania osoba – ubezwłasnowolniona całkowicie lub częściowa oraz pozbawiona praw publicznych i wyborczych prawomocnym wyrokiem sądowym.

Stanisław Chrobot, sołtys sołectwa Podłęże, gmina Pińczów

- W numerze 6/2014 „Świętokrzyskiego Informatora Samorządowego, „Nasz Region” ukazał się artykuł dotyczący diet wypłacanych gminnym radnym oraz sołtysom za ich udział w sesjach rady. Została także wspomniana sprawa sądowa, w toku, której sołtysi potrafili wywalczyć należne im obie diety. Kilka lat temu oprócz funkcji sołtysa pełniłem obowiązki radnego, gdzie otrzymywałem jedną dietę radnego. Do jakiego okresu wstecz mogę dochodzić swoich roszczeń odnośnie braku diety wypłacanej z tytułu pełnienia obowiązków sołtysa?

Zbigniew Stefańczyk: - Art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym mówi, że diety należą się radnym gminnym za wykonywanie funkcji radnego.

Natomiast artykuł 37 b ust. 1 w/w ustawy mówi, że rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej. Inaczej mówić rada gminy może, ale nie musi ustalić zasad udzielania dla sołtysów diet i zwrotu kosztów podróży służbowej. Warto wspomnieć także, że sołtys może uczestniczyć w sesjach rady gminy, ale nie musi.

Niektóre gminy korzystają z możliwości, którą daje im art. 37b ust 1 ustawy o samorządzie gminnym i decydują się na diety dla sołtysów, którzy pełnią także funkcję radnego. Inne tłumaczą to w ten sposób, że sołtysowi należy się dieta za udział w sesji rady gminy, czyli dokładnie za to samo, co radnemu.

W numerze nr 6/2014 „Świętokrzyskiego Informatora Samorządowego, „Nasz Region” została wspomniana sprawa sądowa, w toku której sołtysi wywalczyli należne im obie diety. 21 sierpnia 2013 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie wydał wyrok (sygn. II SA/Rz. 496/13) potwierdzający prawo osób wykonujących jednocześnie mandaty sołtysa i radnego do pobierania obu diet z tytułu obu pełnionych funkcji. Wyrok ten już się uprawomocnił. Przy egzekwowaniu swoich praw warto powołać się na ten wyrok, pamiętając, że roszczenia przedawniają się po upływie 10 lat.

Oprac. Agata Kołacz

VIII HUBERTUS ŚWIĘTOKRZYSKI

KIELCE, 5 PAŹDZIERNIKA 2014r.

